

Corona protocol
VERANTWOORD VLIEGEN
Herstart Fase 2

**Het hervatten van de
algemene luchtvaart**

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Visie KNVvL Medische Commissie	3
Inleiding	3
1,5 meter afstand	3
Handschoenen	3
Mondkapjes	4
Brillen	4
Wel of niet vliegen?	4
Zinvolle maatregelen	4
Protocol verantwoord vliegen	6
Inleiding	6
Algemeen protocol verantwoord vliegen	7
Algemene bepalingen	7
Algemene hygiëneregels	7
Algemene Bepalingen	8
Voor de aanbieders/verenigingsbestuurders	8
Voor beoefenaars	8
Hervattingsprotocollen per vliegactiviteit	9
Hervattingsprotocol Paramotorvliegen	10

Voorwoord

Passie voor vliegen en luchtvaart, dat is onze grote gemene deler. Dat wij onze passie de afgelopen periode niet konden beoefenen viel velen van ons zwaar. In het licht van het ingrijpende coronavirus een noodzakelijke maatregel. Gezondheid boven alles.

In het kader van de vertraging van de verspreiding van het coronavirus (COVID-19) moesten alle verenigingen abrupt hun deuren sluiten per 15 maart 2020. Wij hebben geconstateerd dat bijna alle aangesloten organisaties hier per ommegaande gehoor aan hebben gegeven.

Hierbij spreek ik dan ook, mede namens de afdelingsbesturen, mijn bewondering uit voor alle clubs, scholen en leden die alle activiteiten direct hebben gecancelld conform de opgelegde maatregelen. Hier zijn de goede keuzes gemaakt en heeft men de maatschappelijke verantwoordelijkheid genomen, in het belang van ieders gezondheid.

Sinds het stilleggen van de vliegactiviteiten hebben we reikhalzend uitgekeken naar het moment dat we weer (gefaseerd) de lucht in zouden mogen. Samen met de overheid, NOC*NSF, onze clubs en leden hebben we al vooruit gekeken naar het moment dat de initiële maatregelen versoepeld zouden worden en hebben we voorzichtig vormgegeven hoe onze toekomst er uit zou moeten gaan zien.

Dat moment is nu daar voor alle leeftijden: vanaf 11 mei is het weer mogelijk om een deel van de activiteiten te hervatten. Hierbij is onverwijld van kracht dat deze moeten passen in de 1,5 metersamenleving en dat daarvoor duidelijke protocollen gelden. Dit document is daarvoor vanuit de KNVvL opgesteld en geldt voor alle KNVvL-onderdelen. Bij verdere verruiming van de maatregelen zal het ook voor ons mogelijk worden om de activiteiten te verruimen.

Het Corona Protocol KNVvL is als volgt opgebouwd: het algemene protocol met daarbij een toevoeging vanuit de KNVvL Medische Commissie waarin behalve nut en noodzaak van de maatregelen, zij ook hun visie delen met betrekking tot de hervatting van de activiteiten en de daarvoor noodzakelijke protocollen.

Verder zijn hierin per onderdeel de hervattingsprotocollen opgenomen. Het protocol Gemotoriseerd Vliegen/General Aviation (GA) is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met onze zusterpartijen AOPA en NACA. De KNVvL afdeling Modelvliegsport heeft het protocol opgesteld samen met E.M.C.R. Rozenburg en de Federatie van Limburgse RC Vliegers. Het is goed te constateren dat Corona ook iets goeds heeft gebracht: verbroedering.

Het is vanzelfsprekend dat het in ieders belang is om je aan de geldende protocollen te houden. Zo zorgen we ervoor dat we straks kunnen (blijven) vliegen. Alleen samen krijgen we Corona onder controle, ook in onze tak van sport.

We kijken uit naar de toekomst waarin we weer zorgeloos kunnen vliegen. Tot die tijd: zorg goed voor jezelf en elkaar.

Ronald Termaat
Directeur KNVvL

Visie KNVvL Medische Commissie

Deze protocollen zijn niet bedoeld om de besmettingskans uit te sluiten. Het uitsluiten van een besmettingskans is alleen mogelijk met volledige quarantaine. De protocollen zijn bedoeld om de besmettingskans te verkleinen. En zelfs met het strikt uitvoeren van de maatregelen bestaat er nog een kans op besmetting.

Inleiding

Bij een virusdrager bevindt het virus zich in de lichaamsvloeistoffen en met name het vocht dat uit de luchtwegen en mond- of keelholte komt. Het verspreidt zich door ademen, praten, hoesten en niezen. Omdat men met grote regelmaat aan zijn gezicht zit, de neus snuit, krabt, etc. komt het virus ook aan de handen. Dit is een grote bron van infectie. Dus naast kleine speekseldruppeltjes en aerosolen (hele kleine deeltjes in de lucht) verspreidt de virusdrager het virus ook door alles wat hij aanraakt.

Het is bekend dat het virus lange tijd aanwezig kan blijven op oppervlakken. De halfwaardetijd (= de tijd waarna de helft van de virussen niet meer actief is) op bijvoorbeeld roestvrijstaal is 8 uur. Ook op papier blijft het virus uren aanwezig. Op sommige materialen zelfs tot 72 uur.

De maatregelen die het RIVM adviseert dan wel voorschrijft, zijn uitsluitend bedoeld om een snelle of onbeheersbare verspreiding van het virus te voorkomen. Door een snelle verspreiding van het virus raakt de gezondheidszorg overbelast en kunnen niet alle patiënten meer behandeld worden.

1,5 meter afstand

In een windstille ruimte zou 1,5 meter afstand voldoende zijn om de speekseldruppels te laten neerslaan. In de buitenlucht kunnen ze echter worden meegevoerd door de wind en is de 1,5 meter eigenlijk onvoldoende. Aerosolen dragen verder. Niet voor niets wordt geadviseerd dat wielrenners een onderliggende afstand moeten bewaren van 20 meter. Dus in de buitenlucht is het verstandiger met de wind in de rug naast elkaar te staan, dan tegenover elkaar.

Handschoenen

Door het dragen van handschoenen wordt voorkomen dat je handen besmet worden als je iets aanraakt. Maar zodra je iets anders waar een virus op zit met je handschoenen aanraakt dan zijn je handen besmet. Alles wat je verder aanraakt met die handschoenen wordt ook besmet. En zo verspreid je het virus. Het dragen van handschoenen heeft derhalve alleen maar zin als je er mee omgaat zoals een chirurg dat doet in de operatiekamer. Wat je zeker niet moet doen is met je handschoenen je gezicht aanraken! Bovendien heb je minder de neiging je handen te wassen als je handschoenen aan hebt.

Bijna niemand is gewend of getraind om zorgvuldig met handschoenen om te gaan. Zo gauw je iets anders wilt doen, moet je de handschoenen uit doen, weggooien en je handen wassen. Daarbij moet je voorkomen dat virusdeeltjes zich alsnog kunnen verspreiden, door bijvoorbeeld de handschoenen voorzichtig en binnenstebuiten uit te trekken en direct weg te gooien.

Het dragen van handschoenen heeft volgens ons geen meerwaarde. Frequent handen wassen wel.

Mondkapjes

Er zijn allerlei soorten mondmaskers en mondkapjes. De FFP2 mondmaskers die op de IC gedragen worden, voorkomen dat je de aerosolen binnen krijgt. Deze maskers zitten zo strak dat de medewerkers striemen op het gezicht hebben. Deze beschermen wel voldoende maar zijn bedoeld voor professioneel gebruik in de gezondheidszorg.

De mondkapjes die chirurgen dragen hebben alleen maar tot doel om te voorkomen dat speekseldruppels zich naar voren verspreiden. Bij hoesten of niezen zullen de druppels en aerosolen zich langs de zijkant verspreiden. De verspreiding van het coronavirus wordt er nauwelijks mee beperkt. Verder zijn chirurgische maskers en stofmaskers doorlaatbaar voor virussen zowel naar binnen en als naar buiten. Mannen met baarden kunnen nooit een goed aansluitend masker dragen. Het mondmasker heeft in deze gevallen nauwelijks of geen meerwaarde. Afstand houden heeft meer zin.

Brillen

Een goed aangesloten spatbril voorkomt dat er druppels in de ogen komen en kan hiermee bijdragen aan het voorkomen van besmetting. Hier geldt echter ook dat het voordeel niet opweegt tegen het nadeel van de visuele beperking. Afstand houden heeft meer effect dan een spatbril.

Wel of niet vliegen?

Heb je gezondheidsklachten zoals verkoudheid, niezen, keelpijn, (lichte) hoest, en/of verhoging of koorts, blijf dan thuis en ga niet vliegen. Ook je huisgenoten hebt met deze klachten, dan blijf je thuis en vlieg je niet. Er is een kans dat je het virus bij je draagt zonder (nog) ziek te zijn. Normaal gesproken hoor je niet te vliegen als je niet voldoet aan de I AM SAFE regels. In dit Corona tijdperk gelden deze regels nog veel sterker. Eigenlijk is dit de belangrijkste maatregel.

Zinvolle maatregelen

- Afstand houden: 1,5 meter is het minimum.
- Veelvuldig handen wassen met zeep, bij voorkeur iedere keer nadat je materiaal aanraakt dat gezamenlijk gebruikt wordt. Gebruik alleen desinfectanten indien er geen water en zeep voor handen zijn.
- Specifieke taken door één persoon laten uitvoeren. Nadat de persoon daarmee gestopt is, moet alles wat hij heeft aangeraakt worden schoongemaakt.
- Zoveel mogelijk eigen materiaal gebruiken in plaats van gemeenschappelijke artikelen.

- Op elkaar letten en elkaar aanspreken aan als men zich niet houdt aan de hygiëneregels.
- Ga alleen vliegen als je echt 'Fit to Fly' bent. Bij een van de situaties onder 'wel of niet vliegen?' blijf je thuis.

Het nemen van maatregelen is zinvol, maar begrijpen waarom je die maatregelen neemt is beter!

Protocol verantwoord vliegen

Inleiding

Iedereen binnen onze sector werkt toe naar een gefaseerde en verantwoorde openstelling van de accommodaties en vliegfaciliteiten. Naast de 1,5 metermaatregel zal elke nieuwe stap gebaseerd zijn op de geldende adviezen van het RIVM, in samenhang met de maatregelen van de regering en overheden.

Er zullen gaandeweg nieuwe inzichten ontstaan en nieuwe (beschermende) producten beschikbaar komen. Wanneer deze ook kunnen worden toegepast in de GA (in het bijzonder tijdens het vliegen), dan zullen die inzichten en producten, indien noodzakelijk en/of gewenst, leiden tot aanpassing van dit protocol.

De luchtvaart is bij uitstek geschikt om een omgeving te creëren waarbij mensen onder veilige omstandigheden kunnen (starten met) vliegen en bewegen in de 1,5 metersamenleving. Veel van onze activiteiten vinden in de buitenlucht plaats en het is meestal geen probleem dit op 1,5 meter afstand van elkaar te doen. Indien het toch fysiek onmogelijk is om de 1,5 meter afstand te respecteren zal er door mitigerende maatregelen een gelijk veiligheidsniveau bereikt worden.

Onderscheidende kenmerken Algemene Luchtvaart

De luchtvaartsector is in bepaalde opzichten onderscheidend ten opzichte van andere activiteiten in de samenleving:

- De (vlieg)activiteiten vinden plaats in sterk gereguleerde omgeving. Organisaties zijn veelal gecertificeerd en staan onder toezicht van de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT);
- Binnen de sector heerst een professionele cultuur waarin het gewoon is elkaar aan te spreken op het naleven van regels. Het afstand houden van 1,5 meter zal hier zeker onderdeel van uitmaken;
- Luchtvaardigen worden periodiek medisch gekeurd. Het gaat om een groep die uit vliegmedisch oogpunt fit (gezond) is en die in beginsel niet-actief is bij ziekte ('unfit to fly');
- De activiteiten vinden veelal plaats binnen besloten en goed georganiseerde groepen.

De initiële beperkingen sinds medio maart waren zeer restrictief. De lucht in gaan was praktisch onmogelijk. Om het voortbestaan van de GA niet in gevaar te brengen is het nodig mitigerende maatregelen te nemen. Deze zijn in overleg met het ministerie van Infrastructuur & Waterstaat (I&W) tot stand komen en zullen gefaseerd ingevoerd worden. Vanaf 11 mei 2020 is dat fase 1.

Algemeen protocol verantwoord vliegen

Boven alle regels geldt: gebruik je gezond verstand

Met het toepassen van de regels uit de protocollen wordt de kans op besmetting verkleind. Er blijft echter altijd een risico op besmetting aanwezig. Wees hiervan bewust en communiceer dit ook duidelijk! Voor personen die in de risicogroep vallen blijft het advies thuis te blijven.

Dit protocol hoort bij Fase 1 geldig vanaf 11 mei 2020

Algemene bepalingen

- Deze algemene afspraken gelden voor activiteiten waarbij er geen sprake is van fysiek contact waarbij de 1,5 metermaatregel kan worden gerespecteerd.
- Indien de 1,5 metermaatregel niet behaald kan worden, dan worden er mitigerende maatregelen getroffen. Indien deze mitigerende maatregel betrekking heeft op het vliegen, dan dient hiervoor goedkeuring van het ministerie van I&W te zijn.
- Alle voorwaarden en maatregelen waarop de vliegactiviteiten kunnen worden bedreven zijn duidelijk, maar voor één uitleg vatbaar en praktisch hanteerbaar.
- Verenigingen, clubs, vliegorganisaties, begeleiders en beoefenaars houden zich aan de RIVM-richtlijnen.
- Brancheorganisaties, bonden, verenigingen en overheid communiceren over de afspraken.
- Verenigingen, clubs en vliegorganisaties maken afspraken zichtbaar op hun website, social media en bij hun accommodaties.
- Bij wijzigingen van de maatregelen zullen deze doorgevoerd worden in de protocollen.

Algemene hygiëneregels

1. Houd minimaal 1,5 meter afstand van elkaar.
2. Schud geen handen.
3. Was goed en regelmatig je handen.
4. Vermijd het aanraken van je gezicht.
5. Desinfecteer materiaal dat je deelt met anderen voor en na gebruik.
6. Nies en hoest in je elleboog.
7. Gebruik papieren zakdoekjes, gebruik ze eenmalig en gooi deze direct weg.
8. Blijf thuis als je, of een huisgenoot, één of meer van de volgende (ook milde) symptomen hebt: verkoudheid, niezen, keelpijn, hoest, benauwdheid, verhoging of koorts of vastgestelde covid-19.

Algemene Bepalingen

Voor de aanbieders/verenigingsbestuurders

- Stel een coronaverantwoordelijke aan. Deze ziet toe op het naleven van de protocollen en kan corrigerende maatregelen nemen. De verantwoordelijke moet dus aanwezig zijn wanneer er activiteiten plaatsvinden.
- Hygiëneregels zijn duidelijk zichtbaar op de website en op de accommodatie.
- Regels voor beoefenaars staan op de website en zijn duidelijk zichtbaar op de accommodatie (zie verstrekte poster).
- Zorg dat iedereen 1,5 meter afstand tot elkaar kan houden, bijvoorbeeld door dosering, het uitstippelen van routes en het invoeren van eenrichtingsverkeer.
- Stel een maximaal aantal personen in die tegelijkertijd aanwezig mogen zijn, afhankelijk van de geldende regels, de beschikbare ruimte en handhaafbaarheid.
- Maak tijdvakken waarin beoefenaars aanwezig mogen zijn.
- Voorbereidende werkzaamheden (zoals briefings of werk aan materieel) worden zoveel mogelijk vanuit huis gedaan.
- Zorg voor maximale hygiëne, vooral deurknoppen en andere contactoppervlakken moeten steeds worden gedesinfecteerd.
- Houd accommodaties gesloten voor sociale bijeenkomsten.
- Deel je werkbenodigdheden/spullen zo min mogelijk met anderen.
- Houd spullen, materieel en gereedschap schoon. Bij voorkeur desinfecteren na gebruik.
- Geef medewerkers/leden een duidelijke instructie over de wijze waarop het protocol op de diverse locaties van het vliegveld moet worden uitgevoerd.
- Geef medewerkers/leden de instructie dat zij elkaar moeten aanspreken op ongewenst gedrag bij overtreding van de regels.
- Werk zoveel mogelijk in vaste teams.
- Zorg voor handhaving van de regels in en om het vliegbedrijf.
- Laat alleen die mensen toe op de locatie die deelnemen aan de activiteiten.
- Geef duidelijk op deuren aan of deze (permanent) gesloten zijn. Deuren die niet per sé gesloten hoeven te zijn, staan zoveel mogelijk open.
- Als er updates komen op deze afspraken worden die zo snel mogelijk gecommuniceerd.

Voor beoefenaars

- Kom alleen op afspraak.
- Reis alleen of kom met personen uit jouw huishouden.
- Vermijd het openbaar vervoer.
- Kom niet eerder dan 15 minuten voor aanvang van de activiteiten op de locatie.
- Volg altijd de aanwijzingen van de leiding op.
- Betaal, indien van toepassing, met pin, contactloos of met een Tikkie.
- Verlaat direct na het beëindigen van de activiteiten het terrein.
- Beoefenaars spreken elkaar aan op ongewenst gedrag en bij overtreding van de regels.

Hervattingsprotocollen per vliegactiviteit

De protocollen ondersteunen de gefaseerde invoer van de activiteiten. De fasering is afhankelijk van de maatregelen van de overheid en adviezen van het RIVM. Georganiseerd vliegen is mogelijk vanaf 28 april 2020 voor personen tot en met 18 jaar. Vanaf 11 mei 2020 zijn er ruimere mogelijkheden doordat sporten voor iedereen mogelijk is. Door gebruik te maken van deze protocollen is het mogelijk om van deze mogelijkheden gebruik te gaan maken.

Onderstaande protocollen zijn zorgvuldig door iedere KNVvL-afdeling zelf opgesteld. Neem bij vragen of onduidelijkheden contact op met je club, school of het afdelingsbestuur.

De hervattingsprotocollen per vliegactiviteit sluiten aan op het algemene protocol verantwoord vliegen. **Bij elkaar vormen ze aldus het totale protocol.**

De protocollen zijn geldig zolang er maatregelen tegen de verspreiding van het coronavirus actief zijn. Het is mogelijk dat de veiligheidsregio of de gemeente waar de vereniging gevestigd is extra maatregelen heeft uitgevaardigd. Controleer dit en neem contact op met de gemeente. Deze hebben daar speciale contactpunten voor ingericht.

De protocollen dienen door de verenigingen aangevuld te worden met eventuele extra maatregelen vanuit de veiligheidsregio en specifiek gemaakt te worden voor hun locatie.

Afhankelijk van wijzigingen in de maatregelen vanuit de regering en de adviezen van de RIVM kunnen de protocollen aangepast worden. Dit zal ook duidelijk gecommuniceerd worden.

Verenigingen kunnen slechts dan actief worden als ze kunnen voldoen aan de protocollen zoals hier gesteld. Tevens dienen ze zich bij hun gemeente aan te melden om aan te geven dat zij hun activiteiten weer gaan hervatten. Controleer voor de juiste contactgegevens de website van de gemeente.

Hervattingsprotocol Paramotorvliegen

Update fase 2 per 1 juni 2020

Reguliere vluchten

De vluchten vinden meestal individueel per paramotor plaats. Paramotorvliegen kent voetstarters en trikestarters. Het gebruik van duo-voetstarters is zeer beperkt. Het gebruik van duo-trikes is meer algemeen. Per 1 juni 2020 (tot 1 juli 2020) is er een nieuwe NOTAM (A1131/20) actief, die het mogelijk maakt om weer duo vluchten uit te voeren. In de NOTAM staat dat het verboden is om met meer dan twee personen in een recreatief luchtvaartuig te bevinden, tenzij er anderhalve meter afstand bewaard kan blijven. Voor de luchtsport paramotorvliegen is dit geen belemmering aangezien het aantal personen in een duo paramotor maximaal twee is. **Het is dus per 1 juni 2020 toegestaan om zonder restricties duo vluchten uit te voeren.**

Instructie, profchecks en examens

- In geval van vlieg instructie zitten bij paramotorvliegen de instructeur en cursist niet bij elkaar in de paramotor. De instructeur blijft op de grond en heeft via een portofoonverbinding direct contact met de cursist. Per 1 juni 2020 mag er ook in voorkomend geval instructie in duo trikes gegeven worden. Het betreft dan praktisch gezien meestal introductievluchten voor potentiële en nieuwe cursisten.
- Proficiency checks worden zodanig uitgevoerd dat de 1,5 meter afstand gewaarborgd blijft.
- Theorie examens kunnen afgenomen gaan worden als de maatregelen hier ruimte toe bieden.
- Praktijk examens kunnen ten aanzien van de limiterende maatregelen op dezelfde wijze worden uitgevoerd als proficiency checks.

Handhaving

- De houder van de toestemming van gebruik van de vlieglocatie (vrijstelling, luchthavenregeling of TUG) is verantwoordelijk voor de naleving van het protocol.
- De schooleigenaar of gedelegeerde instructeur houdt toezicht op de naleving van het protocol tijdens instructie.
- De examiner houdt toezicht op de naleving van het protocol tijdens het afnemen van proficiency checks en praktijk examens. Vanwege de aard van paramotorvliegen en de te gebruiken locaties is het praktisch gezien niet altijd mogelijk dit protocol en of hygiëne regels middels een bord op te hangen. Dit protocol kan dan in printvorm getoond worden en/of op de website van de betreffende school gepubliceerd worden en/of naar de paramotorvliegers worden gemaild.

Bepalingen

- Paramotorvliegers die geen eigen materiaal gebruiken dienen ervoor te zorgen dat voorzorgsmaatregelen genomen zijn om verspreiding van het coronavirus te beperken. Dit geldt met name voor paramotorvliegscholen.

- Deel je werkbenodigdheden niet met anderen of desinfecteer vóór overdracht. Houd spullen, materieel en gereedschap schoon. Paramotorvliegscholen wordt geadviseerd de cursisten een eigen helm met boomkruik te laten gebruiken.